

UCHWAŁA NR XXXVII/249 /2010

**Rady Gminy Białobrzegi
z dnia 27 września 2010 r.**

w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Białobrzegi na lata 2011-2022

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy Białobrzegi

uchwała, co następuje:

- §1. 1. Przyjmuje Strategię Rozwoju Gminy Białobrzegi na lata 2011-2022.
2. Treść Strategii Rozwoju Gminy Białobrzegi stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Białobrzegi.
- §3. Nadzór nad wykonaniem uchwały powierza się Komisji d.s. Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Ochrony Środowiska.
- §4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Bogdan Prajs

RADA GMINY BIAŁOBRZEGI
37-114 Białobrzegi 4
woj. podkarpackie

Załącznik Nr 1
do Uchwały nr XXXVII/249/2010
Rady Gminy Białobrzegi
z dnia 27 września 2010 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BIAŁOBRZEGI NA LATA 2011– 2022

**Opracowanie: Antoni Dymon
Jacek Świder**

Białobrzegi 2010

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
CZĘŚĆ I.....	6
I. Rys historyczny	6
II. Położenie geograficzne	6
III. Analiza struktury demograficznej.....	18
IV. Stan i struktura bezrobocia.....	27
V. Oświata.....	28
VI. Ochrona zdrowia.....	34
VII. Pomoc społeczna.....	36
VIII. Kultura.....	37
IX. Baza sportowo - wypoczynkowa.....	43
X. Turystyka.....	45
XI. Infrastruktura techniczna.....	53
XII. Rolnictwo.....	58
XIII. Przedsiębiorczość.....	59
XIV. Analiza budżetu Gminy Białobrzegi.....	63
XV. Analiza SWOT.....	66
CZĘŚĆ II.....	74
Podsumowanie dotychczas wykonanych zadań.....	74
CZĘŚĆ III.....	78
Powiązanie ze strategicznymi dokumentami programowymi na poziomie regionu i gminy.....	78
CZĘŚĆ IV.....	92
Strategiczny program rozwoju.....	92
I Analiza problemów i możliwych sposobów ich rozwiązywania.....	92

II Wizja Gminy Białobrzegi w 2022 roku.....	101
III Misja Gminy Białobrzegi na lata 2011 2022.....	103
IV Cele i zadania strategiczne dla poszczególnych obszarów.....	104
V Wdrażanie i monitoring strategii.....	117

Wstęp

Strategia rozwoju gminy w założeniu stanowi dokument ujmujący wieloletnie cele i uwarunkowania rozwoju tejże jednostki terytorialnej wraz z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych czynników o charakterze gospodarczym, społecznym i terytorialnym w ujęciu długoterminowym. W myśl ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. strategia jest podstawowym narzędziem prowadzenia tej polityki zarówno w skali kraju, regionu jak i w skali lokalnej. Strategia rozwoju gminy wpisuje się także w układ dokumentów programowych według standardów Unii Europejskiej, zgodnych z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju poczynwszy od Strategii Rozwoju Kraju, skończywszy na programach operacyjnych i strategiach regionalnych.

Strategia jest dokumentem planistycznym, który przede wszystkim diagnozuje sytuację społeczno – gospodarczą gminy, jej słabe i mocne strony oraz priorytetowe kierunki rozwoju. Powinna stać się podstawą prowadzenia właściwej polityki przez poszczególne podmioty działające na scenie lokalnej, a w szczególności przez władze publiczne. Ważne, aby rozwój gminy opierał się na maksymalnym wykorzystaniu potencjału wewnętrznego miejscowych podmiotów, jak również położenia, zasobów naturalnych itd.

Kluczowym pytaniem, na jakie powinna odpowiadać strategia rozwoju jest: „**Co należy zrobić, aby sytuacja mieszkańców uległa poprawie, a gmina rozwijała się w przyszłości?**” W przypadku niniejszego dokumentu pytanie brzmi: „**Co, kiedy i w jaki sposób należy zrobić, aby zapewnić zrównoważony rozwój Gminy Białobrzegi?**”

Opracowanie strategii rozwoju jest warunkiem koniecznym przy pozyskiwaniu środków finansowych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą programowania określoną w artykule 10 Rozporządzenia Rady WE nr 1083/ 2006 z dnia 11 lipca 2006 r. cele funduszy realizowane są w ramach systemu wieloletniego programowania zorganizowanego w kilku etapach składających się z określenia priorytetów, finansowania oraz systemu zarządzania i kontroli.

Strategia rozwoju gminy powinna charakteryzować się:

- ✓ kompleksowością rozwiązań zaistniałych problemów, traktowania gminy jako części szerszego otoczenia stanowiącego zbiór szans i zagrożeń rozwojowych
- ✓ rozwiązywaniem dzisiejszych problemów przez pryzmat przyszłości, w uznaniu iż postęp jako wyraz rozwoju jest znacznie istotniejszy niż przetrwanie

- ✓ uznaniem, że dla efektywnego rozwoju gminy niezbędne jest równoczesne osiąganie efektów społeczno-gospodarczych, ekologiczno-przestrzennych jak i finansowych.

Niniejszy dokument został opracowany jako narzędzie dla władz lokalnych oraz podmiotów spełniających istotną rolę z punktu widzenia rozwoju gminy, dzięki któremu będą one mogły racjonalnie organizować swoje działania w kilkuletnim horyzoncie czasowym. Nie ulega wątpliwości, że sukces gminy zależy od skutecznego i efektywnego zarządzania. Jest ono możliwe wyłącznie wówczas, gdy realizowane są cele podporządkowane jasnej i co ważne akceptowanej społecznie strategii rozwoju.

Autorzy strategii położyli duży nacisk na możliwości twórczego działania przedstawicieli społeczności lokalnej, wykorzystanie jej wiedzy i doświadczeń. Podstawowe prace analityczne i diagnostyczne, a także obejmujące konstrukcję dokumentu końcowego wykonała Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., współpracując z przedstawicielami Urzędu Gminy. Punktem wyjścia dla planów strategicznych stał się raport o stanie społeczno – gospodarczym Gminy Białobrzegi. Wspólnie wypracowane i uświadomione problemy przełożone zostały na misję gminy, jej wizję w roku kończącym realizację strategii oraz obszary działań na przyszłość. Efektem prac jest strategia zawierająca grupową wiedzę i doświadczenia. Wspólna praca RARR S.A. i przedstawicieli gminy miała między innymi na celu zwiększenie akceptacji społecznej dla proponowanych rozwiązań. Pozwala to przypuszczać, iż jej efektywność i oddziaływanie będą długoterminowe.

CZĘŚĆ I

I. Rys historyczny

Początek powstania niektórych miejscowości z terenu Gminy Białobrzegi sięga XVI wieku. Białobrzegi na przestrzeni kilku wieków należały do Klucza Łańcuckiego, a rezydencja w Łańcucie była centrum administracyjnym tego latyfundium. Dobra te należały kolejno do czterech możliwych rodów: Pileckich, Stadnickich, Lubomirskich, i do 1938 r. Potockich.

Gmina Białobrzegi, jako jednostka administracyjna, utworzona została w 1973 r. Obecnie w wyniku ostatniej reformy administracyjnej kraju białobrzaska gmina od 01.01.1999 r. wraz z Miastem Łańcut i gminami: Czarną, Łańcutem, Rakszawą, Markową oraz Żołąnią tworzy powiat łańcucki w nowo powstałym województwie podkarpackim.

Białobrzegi jako gmina posiada własny herb – „Ziemia” przedstawiający ośmioziarnisty kłos zboża symbolizujących osiem sołectw Gminy Białobrzegi.

II. Położenie geograficzne

Teren Gminy Białobrzegi leży w obrębie Prowincji Karpat i Podkarpacia, w zasięgu Kotliny Sandomierskiej, na południowo-wschodnim skraju Puszczy Sandomierskiej. Większość terenu gminy ma ukształtowanie równinne, jedynie zalesiona część północna jest lekko pofałdowana. Klimat gminy oznacza się dużą zmiennością, co związane jest z jej położeniem na pograniczu dwóch różnych subregionów: Kotliny Sandomierskiej i Przedgórze Karpackiego.

Gmina zlokalizowana jest w środkowo-wschodniej części województwa podkarpackiego. Od północnego zachodu graniczy z Gminą Żołąnia, od północnego wschodu z Gminą Grodzisko Dolne, od wschodu z Gminą Tryńcza, południowego wschodu z Gminą Przeworsk, od południa z Gminą Łańcut i Miastem Łańcut, od zachodu z Gminą Czarna.

Gmina Białobrzegi zajmuje powierzchnię 56,13km². Ludność gminy liczy 8 349 osób (stan na dzień 31.12.2009 r.).

Zasięgiem administracyjnym obejmuje 8 sołectw:

- Białobrzegi /prawa/,
- Białobrzegi /lewa/,
- Budy Łańcuckie /prawa/,
- Budy Łańcuckie /lewa/,
- Dębina,
- Korniaktów Południowy,
- Korniaktów Północny,
- Wola Dalsza.

Gmina Białobrzegi oddalona jest od ośrodków przemysłowych, posiada dobre warunki wypoczynkowe, piękny krajobraz i czyste powietrze. Rekreacyjne zaplecze gminy stanowi kompleks leśny w okolicach Korniaktowa Płn. Gmina leży w paśmie wzmożonej aktywności gospodarczej związanym z głównym kierunkiem komunikacyjnym o znaczeniu krajowym i europejskim z zachodu na wschód. Położona jest w sąsiedztwie linii kolejowej Medyka – Kraków, oraz w pobliżu międzynarodowej trasy E-4. Rozwinięta sieć dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich umożliwia dobrą komunikację z okolicznymi miastami tj. Łańcutem, Leżajskiem, Przeworskiem oraz Rzeszowem. Plan budowy autostrady przewiduje jej przebieg przez teren gminy, przecinając ją wzdłuż na odcinku około 17km.

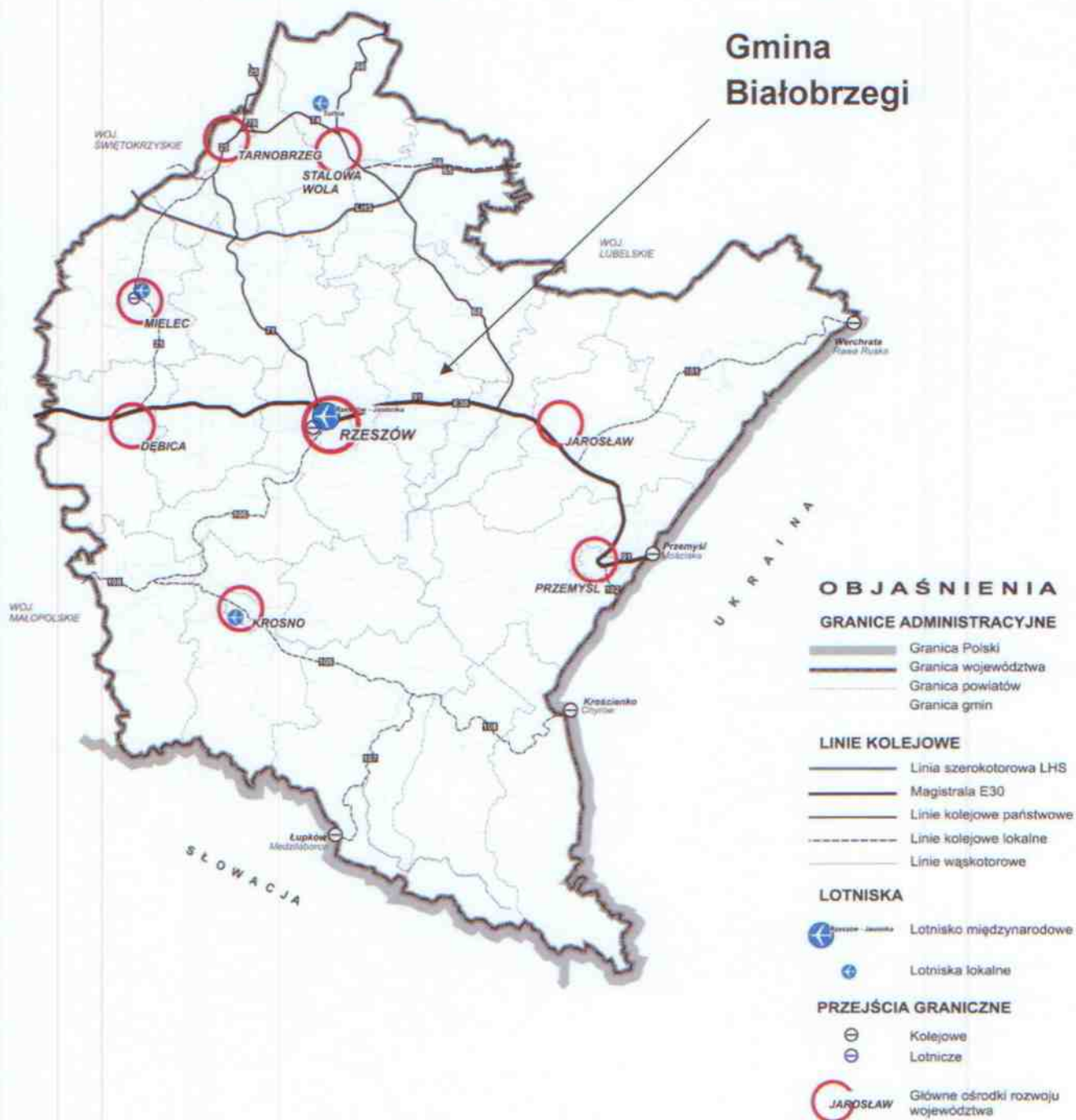
Mapa 1 Położenie Gminy Białobrzegi na tle Polski

Mapa 2 Układ kolejowy oraz lotniska w województwie podkarpackim

UKŁAD KOLEJOWY ORAZ LOTNISKA W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

Źródło: Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie

Mapa 3 Obecny układ drogowy w województwie podkarpackim

Źródło: Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie

BIAŁOBRZEGI - znajdują się w centrum Gminy Białobrzegi w odległości 9 km na północny-wschód od Łańcuta. Białobrzegi podzielone są przepływającą rzeką Wisłok na dwie części: prawą i lewą. Centrum wsi znajduje się w Białobrzegach prawych i obejmuje obszar położony wzdłuż drogi powiatowej nr 163 Łańcut - Podzwierzyniec – Białobrzegi. Znajdują się tutaj: Urząd Gminy Białobrzegi, Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa, Ochotnicza Straż Pożarna, Zakład Gospodarki Komunalnej, Publiczne Gimnazjum, Zespół Szkół (szkoła podstawowa i przedszkole), pełnowymiarowa hala sportowa, boisko wielofunkcyjne, boisko sportowe, kościół parafialny i cmentarz. Ponadto na tym terenie zlokalizowanych jest wiele podmiotów sektora prywatnego: bank spółdzielczy, piekarnia, bar, sklepy (spożywcze, odzieżowy i przemysłowy), składy materiałów budowlanych, opałowych i nawozów, stacja paliw, myjnia i warsztat samochodowy.

Wies Białobrzegi graniczy z następującymi miejscowościami: od północy z Żołąnią (Gmina Żołąnia), od zachodu z Smolarzynami (Gmina Żołąnia), Wołą Dalszą i Dębina

(Gmina Białobrzegi), od południa z Kosiną (Gmina Łańcut) i od północy z Korniaktowem Północnym i od wschodu z Korniaktowem Południowym (Gmina Białobrzegi).

Białobrzegi znajdują się w paśmie oddziaływania wzmożonej aktywności gospodarczej związanej z głównym kierunkiem komunikacyjnym o znaczeniu krajowym i europejskim z zachodu na wschód. Położone są w sąsiedztwie linii kolejowej Medyka – Kraków (około 4 km od najbliższej stacji kolejowej do centrum wsi). Rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych umożliwia dobre połączenia komunikacyjne z okolicznymi miastami, tj. Łańcutem, Leżajskiem, Przeworskiem oraz Rzeszowem. Plan budowy autostrady przewiduje jej przebieg przez lewą część wsi Białobrzegi.

Położenie geograficzne wsi na pograniczu dwóch odmiennych subregionów: Kotliny Sandomierskiej i Przedgórze Karpackiego powoduje dużą zmienność klimatu, który w dużej mierze kształtowany jest przez warunki lokalne, takie jak: poziom zalesienia, czy wilgotność gruntu. Średnia, wieloletnia suma opadów na terenie białobrzesckiej gminy nie przekracza 700 mm rocznie, co w połączeniu ze stosunkowo wysoką wartością średniej, rocznej temperatury (+ 8 °C) stwarza dogodne warunki do produkcji rolniczej. Białobrzesckie okolice (lewa strona) porastają rozległe kompleksy leśne obfitujące w runo leśne i zwierzynę łowną.

Wieś Białobrzegi zajmuje powierzchnię 1548 ha. Ma charakter rolniczy, szczególnie po jej lewej stronie.

Fotografia 1 Urząd Gminy w Białobrzegach

Źródło: opracowanie własne – Jacek Świder

